

Regjering, der regjerer aldeles absolutistisk paa Bevillingernes og paa Lovgivningens Omraade, som kort sagt, regjerer i absolutistisk Retning eller tenderer i absolutistisk Retning. Jeg formaar ikke at se, at der er Forskjel mellem dette og Absolutismen, men der maa dog være en Betragtning, der ligger til Grund, et Maal eller en Bagtafte, som vi ikke kjende. Det var dog muligt, at naar vi fik det at vide, kunde der være en Udvei til Forhandling. Som det nu staar, er der ingen Udvei dertil; thi vi staa overfor det haarde, ubønhørlige Faktum, at Regjeringen regjerer fuldstændig absolutistisk.

Det er altsaa blot disse Spørgsmaal, jeg gjerne vilde have Oplysning om, hvis det er muligt: for det Første, om Regjeringen er villig til at holde Bestemmelserne i Grundlovens § 25, § 48 og § 49, som de ere blevne forstaaede, og som jeg har udviklet og godtgjort, at de ere blevne forstaaede, da Grundloven blev given, og altsaa ogsaa ere blevne forstaaede i 1866, og dernæst, om Regjeringen, som mener, at den ikke tilføjer den almindelige Valgret eller regjerer absolutistisk, og som paastaar, at det er et haardt og urimeligt Angreb at tillægge den dette, vil paavise os, hvori Forskjellen er mellem dette og det nuværende Regjerings-system, og hvorledes overhovedet Nogetsomhelst af det, Regjeringen har gjort, kan forstaaes som blot den ringeste Hensyntagen til den almindelige Valgret.

A. Sold: Der har nu allerede i flere Dage været forhandlet om dette Forslag, som Regjeringen her har forelagt for Folkethinget, og det er saa ofte blevet gjentaget, at selv om man fik dette Tillæg til Grundloven, saa vilde dette i og for sig ikke gavne Noget. Jeg deler selvfølgelig denne Anskuelse; thi naar det er klart, at der er en stor Masse Punkter, hvorom der er Uoverensstemmelse mellem Regjeringen og Folkethinget, og naar det er klart, at der er en Uoverensstemmelse mellem Regjeringen og Folkethinget om de aller væsentligste Grundlovsparagrafer, saa kan jeg aldeles ikke indse, hvad Nytte det skulde bringe, om der kom et Tillæg til en enkelt Paragraf. Vi leve for Tiden her hjemme i det mærkeligste Tilfælde, som vistnok kan stiges at være enestaaende — maasse i hele Verden, hvor de have en konstitutionel Forfatning — at der er en saa stor Uoverensstemmelse om en Grundlovs Opfattelse eller Forstaaelsen af Grundlovens Paragrafer som den, der er mellem den danske Regjering og det danske Folkething. Det er en Kjendsgjerning, som jeg tror selve Regjeringen ikke vil modsigge, at der er en saa forskjellig Op-

fattelse fra Regjeringens Side og fra Folkethingets Side af, hvorledes forskjellige Grundlovsparagrafer skulde forstaaes. Jeg har gjort den Erfaring, at der næsten ikke er en eneste Paragraf af nogen Betydning, hvori der er nogen Uoverensstemmelse mellem Regjeringen og Folkethinget. Naar vi betragte Grundlovens § 2, som synes saa let forstaaelig, saa have vi der den første Uoverensstemmelse. Jeg har nu altid været af den Mening, at man skulde opfatte et Lands Grundlov eller Forfatning saaledes, at den var og skulde være let forstaaelig, saa at der ikke udfordredes nogen overordentlig Kløgt til at forstaa den Forfatning, hvorpaa hele Landets Udvikling hviler, og jeg tror ogsaa, at indtil de senere Aar har den almindelige Befolkning i Landet forstaaet Indholdet af Forfatningen. Den har jo nemlig opfattet den saaledes, som den bør opfattes. Den har troet, at netop som der stod skrevet, saaledes skulde den ogsaa forstaaes. Nu ere vi jo komne ind i en Fortolkningsperiode, hvor Hovedvægten lægges paa at bortfortolke det, som staar i Grundloven, hvor det gjøres gjældende ikke alene, at den almindelige Befolkning ingen Forstand har paa Grundloven, men at selve Folkethingsmedlemmerne aldeles ikke forstaa, hvad der indeholdes i Grundloven. Det er jo et mærkverdigt Forhold, og dog er det ikke saa mærkverdigt; thi naar jeg har den Opfattelse, jeg har, og den Opfattelse, som jeg er glad ved at vide, at den store Vælgermasse har, nemlig at det er en vis bestemt Hensigt, Regjeringen har, saa behøver man ikke at være i Tvivl om, at man ikke maa forstaa Grundloven, saaledes som den er skrevet, men at den skal fortolkes. Der er for mig ingen som helst Tvivl om, at vi leve i Reaktionen Tid, og at Regjeringen vil have, at vi skulle tilbage til Reaktionen Tid igjen. Jeg er glad ved, at denne Opfattelse deles af den store Masse i Befolkningen, fordi det er netop det, som skal holde den oppe i Kampen, om den end skal være aldrig saa længe, og jeg tror, de Herrer fra den anden Side have ogsaa, naar de komme ud i Befolkningen, den Opfattelse, at det virkelige Forholder sig saaledes. Jeg siger: Naar jeg for mit Vedkommende er paa det Rene med, at det er Hensigten, saa forstaaer jeg saa godt, at dette Folkething ikke mere er i Uoverensstemmelse med Regjeringen om de allervigtigste Bestemmelser i Grundloven. Naar jeg læser igjennem § 2 i Grundloven: „Den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening,“ saa kunde jeg aldrig nære nogen Tvivl om, at Hovedpunktet maatte ligge i det Ord „i Forening,“ og at det altsaa vilde være umuligt at udfæste nogen Lov, som der ikke var nogen